

između toga

petko vojnić purčar

DRAVSKI MOST

Iza hotelska prozora promiču ledene sante.
Po Dravi lijeno kao tanko pečeno tjesto.
Stigoh, uz Dunav, iz Novog Sada.
Gotovo pješice. Brzom pedalom automobila.
Plove saharinski sakramenti.
Jesam li vjernik ili bezbožnik?
Plove otoci mojih predaka.
Kornati s fotografije iz zraka.
Vrijeme me sustiže a zatim kasni.
Nazirem komaričasti most za pješake.
Iza njega, u blizini, ostaci rimskoga mosta.
Plava djevojka u bundi zamiće preko vjetrovita keja.
Brijem se. Mraz po staklu. Nema šašse.
Popit ču, tu, negdje, i čaj. Pročitati novine.
Sjetiti se staroga prijateljstva.
Ima li bliskosti između rimske i današnje hunjavice?
Bacila. Bolesti srca. Ratne vještine.
Pisma u daleki grad. Fatamorgane. Zvonika
Rijeka zastala, primjećujem, a most i ravnica plove.
Quota sit hora petis, dum petis, hora fugit.
Oduvijek su tu brodovi bacali kotive. Trule mreže.
Riblje kosti. Šušorili u zimovniku. Kao ja. Evo.
Stiže i planinski tamni čaj u bijeloj šalici.
Dan pri kraju. Večer. Cvrčci u zimskome snu.

IZMEĐU TOGA

Siječanjski snijeg najdanji je dan.
Lipanjska kiša večer.
Sve je između toga.
Sve. Ljubavi.

USTA GLINE

Govore ti uši nešto.
Govore ti leđa kadšto.
Govore ti ruke morne.
Govore ti lica zarna.
Govore ti govore ti.
Ali najmanje govore ti.
Usta tvoja usta gline.

MED I KRUH

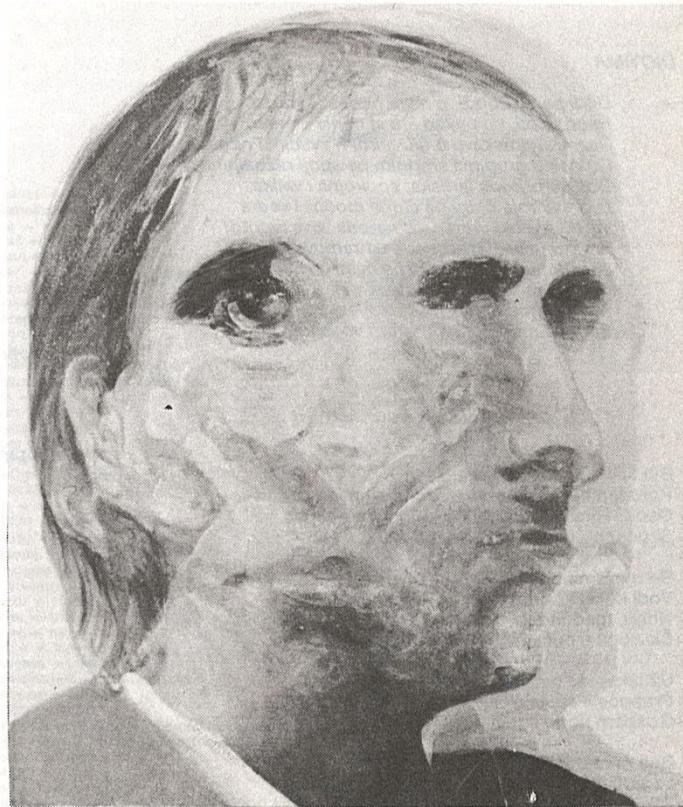
Rijeći koje dolaze iz prijetosoblja.
Kao paukovi.
A onda netom balerina. Ne zaustavljam je.
Pleše nanovo. Omadjana. Hoće li sresti
Svoju sjenu ili ljubavnika?
Oceansko nebo na zavjesi.
Vi koji kušate jutarnju kavu, med i kruh.
Zahvalni sijedom mudracu što okiva vinska burad.
A ona se rastvaraju kao latice.
Kojom stazom do izbavljenja?
Skromni odgovori. Izmislimo nešto treće.
Pouzdanije. S novim djelom što spasava od sumnje.
• Vječite. Šećite ulicom kojoj smjera ne znate.
Sjeti ćeće se poslije imena.
Ono živi u nama. Tijelu. Stisnutom trbuhi.
Usnama. Kosi. Uhu. Na gušterovom dlanu.

kodeks za dvoboј

peter šinković

Da znam
izazvani je dužan da primi učivo protivnikove pomoćnike
da sluša bez prekidanja
izlaganje njihovog naloga
i da im smesta saopšti svoju odluku
to se dogodilo
primio sam izazov
smesta sam prijavio
imena i adrese svojih pomoćnika
štavio prepustio sam vama
da li ćete stvar smatrati
jednostavnom uvredom
osramočenjem
ili fizičkim napadajem
isto tako pravo na izbor oružja
pripada uvek uvredenoj stranki

vi se zaista dobro mačujete gospodine
ali sad možemo malo da se odmorimo
i pomoćnici su zaista umorni
leže na čistini iza jarka
ako dobro vidim
naravno kako vi mislite
ali smo ipak počeli u zoru
znate to je tako
čovek stoji na stazi
čekajući brod
da ga razvijajući jedra nosi u nekom pravcu
daleko od sigurnosti obala

već vidi kako zablista daleki raj
a zatim ga vrte
nemilosrdno ga izbacuje
neka dode sledeći
ali sam se ja već u stvari nagodio
mesto mi je u prisutnosti
ponekad se čak i dobro osećam
protiv vas sam ipak istupio
ta tražite zadovoljštinu
istupam kao
Ahil pritiv Hektora
Bera od Barcelone protiv Sanile
gospodar Argentuila Jean de Caronge protiv Legrisa
knez Guise protiv grofa Bassompierre
markiz Mores protiv kapetana Mayera

pritiv
protiv
protiv

ali zašto
da vidimo i to gospodine
profesor Manutius i filolog Lambin
zbog ortografije jedne francuske reči
glavni urednik Figara Henri de Péne
dobjio je sedamstot izazova od oficira
zbog jednog dopisa o nekom balu
ali je pao u drugom dvoboju
dve ljubavnice hercoga Richelieu
markiza De Nesle i grofica Van Polignac

vodile su dvobojo pištoljem
u kojem je grofica pogodila jedno uho markize
senatori Constan i Issarts zbog starosti
sedeći u naslonjačama pucali su jedan na drugog
ali slušajte ovo gospodine
na Grenlandu upotrebljavaju pesmu kao oružje za dvoboj
protivnici se rugaju jedan drugome u pesmi
a pomoćnici im pomažu u tome
onoga kome pre nestane
odgovora na ruganje
proglaše poraženim
a pobednik
može da oduzme najbolji deo imanja svoga protivnika
počeli smo mačem
sad nastavljamo pištoljem

dakle ova krvava ogrebotina na mom ramenu
prepostavljam
dovoljna je zadovoljština za vas
predlažem
naravno ako vam je volja
našu započetu debatu
možemo mirno da nastavimo
i ako nemate ništa protiv
sa mesta dvoboju
štaviše
i zajedno možemo da odemo
(fragmenti)

S mađarskog prevela
Marta Kovač Kenjereš

boba s magistralama

nikica petković

DIOTIMA

Dodi pa mi ublaži, o milje nebeske muze,
Haos doba, ko nekad što si mirla elemente,
Razmrsi praskavu bitku mirnim zvucima neba,
Dok se u grudima smrtnim ne spoji razdeljeno,
Dok se priroda ljudska, spokojna i velika,
Iz previranja doba ne digne moćna i vedra.
Vrati se u oskudnja srca naroda, živa lepotu!
Vrati se trpezi gozbenoj, u hramove se vrati!
Jer Diotima živi, ko nežne cvati u zimi;
Bogata sopstvenim duhom ipak traži i sunce.
Ali je sunce duha i lepšeg sveta zašlo,
Samo u mraznoj noći vihori vode kavgu.

(Hölderlin)

I

svima hrabrima

Bih li, ili ne bih, da u vijenac
Potopim ljetnje, duhom srođne, nemire krilatih
Osudenika bez usuda, do jednog, u tjesnac
Skušenog i golog mračnjaka, što guzatih

Se djeva nit boji, nit libi. Na Lovrijenac
Vodi kukate i dražesne, uspaljene, potnih
Nogu, međunožja tusta, da ko svitac
Škuroga u noći, divi se sluzi teatarskih

Užitaka, što na 'vaj svjet vode;
Prapočela spajaju i lijepo u samoći,
Gospam noge šireći u noći

Bez mira dok Tukac ne ubode
I zgodji djevu brkata čest u čast. Grgoći
Zlato grohotom – pratim svijet iz jame moći.

Ilijana tek šetka kot ševa po dverih
I dvorskijeh slugu hrpu na se mami,
Zgombasta, kagava, ma fina. Od inih
Lipja, brža, žuteja, višlja med nami.

Kripost joj je darovana. Familji i mami
Pošteno dite, ter okupacijuni njih
I ni trebe vridnovati. Cudoredna kot sami
Andelići – besed, mota, oka... – seg bez krivih

Gestov, Čudesnoga, Đavolskoga duha,
Ne zazivlje nikad sotonu svoju bonu.
Gazi kot Judita Holofernu, drita.

Veki odozada, figura eterna. Iznebuha
Oko vlažno pomalo pošalje, ma zgodi monu,
In vicino di allbergo Continental sakog lita.

VII

majkama tuberkuloznih sanjara

Da l' da spletem te muzo, ko ovi
Polubolesnici u nakani duha čudni?
Da l' da prevrem list čuveni, i novi
Otvorim svezak? Pikanu na meseci bludni

Da kladen, zagrnen se va se i novi
Dani da iščen, pod voltun, budni
I čari – srh ča naviga i plovi,
Noveh morah da škoj takne trudni.

I mora i kraji po keh nan tiči navigaju
Od providuri i konti di Kagada
Otel bin taknut makar z okon,

One tuje – moje, greze, va raju
Glavine mi groti, silenzia kade vlada,
Ni bog kade lahken ne dohodi krokon.

VIII

latentnim pohotljivicama

Apostolski pasi hudi, ki se libe njenih
Venerinih dojki; vavek još ča dišu,
Drito stoje, dišu na dete; oči ljenih
Prolaznika marne, glave puti rišu.

Potni i čedni mladići obnoć uzdišu.
Ma ne samo cic, vengo kukih bijelih,
Nogah dugih, ičijah čarih, ke mlaki brišu
Z očali večernjeh kokic, puti, vlasti crnih...

A kad opre usta, kanda mrije zvizda,
Pa zapoje sjetnu, njoj kanconu dragu...
Škriguće u noći roj, krdo momaka

Kanta potna bužica, njina mami pizda
Za točanje; od postaje do postaje vragu
Polagat račune pokle, za busenč dlapa.

IX

Lelujavih nogu, ponosita stasa, brka,
Utihnu u osami, mačka moje susjede
Podsjeća me na neki, prepun poroka
Izgubljeni film kom divljenje izbjedje.

Udahnuti dah i ščepati dan – za to ruka
Oslabje. Tekar mačka divne moje susjede,
Vitka, Behemotu nalik, davolskoga oka;
Obnoć svojim krznom zadnji trak odvede.

U moje se tada snove, kano miš pod galgama,
Prošvercuje jedna tiha malena,
Ostavljena, čedna do prvoga leta.

Devuška koj usud darova nije, u alkama
Ščepanu slobodu kićenu, i znamena
Prepun kolajnu – Tekar oprost do idućeg ljeta.

XI

Europejskih sisa, Balkanskoga drkâ
Senza tradicija, ob škurih dnevi
Pjandevamo va mrake, v grotlu, tuka
Zgora Limba, vsi prepuni. Levi

I desni, zgora i zdola, z muka
Čuki kriče i zazivlju naše Evi
Zgubljene, dešperane; z glavun ko tuka
Ča sviton bordižaju. Kot čavli Kristuševi

Zgubljeni smo si ob škure noći,
Va potnen se dimentikatu javlja
On kus vlas i bokunić oka

Ki zna zbudit moći ob nemoći,
I postelja bit, kad nevera se spravlja.
Njin sled življenja, moja j' koža sroka.

XII

dugonogim profesoricama povijesti

Vako ne drhti za škurega mrka,
Kad Enkidu, vas storan od blata,
Napada prez krijanci, sred Uraka
Gilgameša kralja, svoj'ga skoro brata.

JUNFERICAMA

Vako ne drhti Rišatina sina ruka
Pred senun umrloga ašašina, skoro brata;
Vako mu ni duša ne drhće sred muka,
Kad za Vavek pita va škuremu svata.

Sa se blaga pomamila da tu cugu najdu,
Pa da zdušno, s nogu stresu jednu turu,
I onput da mogu ljubit ženu svaku.

Em po noći, em po danu, vajdu
Ne daruju djevi, vengo svaku curu
Oskrnavit želete, ter ostaviti taku.

XIV

Meni

Ćo muč – šaplaste zveri – divica se frka.
Za kraj, ob štajuni, va barke bin šal
Z konpanjon pod osti put Krka,
Da mosti špijan, valici va žal

Ki mlate i škrte besedi dele. Trka
Noći i dana. Kad zbonban va hridi, žal
Mi je osti i deteta, rivice, Podboka,
Kade bin ko mulac simo navigal.

Ćo muč – šaplaste zveri – ti nikad
Do nas nisi arival, ti samo misliš,
Po prahu kopanje bez forci i meri.

Otel biš reć da si došal, sad kad
Se tlo pod nogarni fundiva, kad gubiš
Ono morsko, dečje oko... Ćo muč – šaplaste zveri.

MAGISTRALE

Bih li, ili ne bih, da u vijenac
Ovaj sonetni spletom, senza metrika,
Bombaste stiheke pokino pameti, a ne ka kenjac
Aladinovski, kjar i kljast ko Gogova replika.

Nit je snijeg, nit su labudovi.
Ilijana tek šetka kot ševa po dverih.
Da l' da spletom te Muzo ko ovi
Apostolski pasi hudi, ki se libe njenih

Lelujavih nogu, ponosita stasa, brka.
Jur ni jedna na svit kita
Europejskih sisa, Balkanskoga drka

Vako ne drhti za škurega mrka
Iskoniskoga oka, spukanoga svita.
Ćo muč – šaplaste zveri – divica se frka.

Tumač dijalektalnih izraza

senza = bez
zapoline = popodne
aš = jer
zač = zašto, jer
pari se = čini se
čar = čist, živahan, poletan
prez = bez
kalala = skinula, spustila
bragi = hlače, gaće
con = s
kjakjerela = brbljala
pokino = malo, malecno
kenjac = magarac, tovar, osal
ki = koji
leh = samo
cura = mokri
pot = znoj
tare = briše
važgivaju = pale, uspaljuju
marać = mart
si = svi
škuri = tamni
buža = rupa, jama, škulja
žvelte = brze
insieme = skupa
abraceto = ruku pod ruku
grdi = ružni
kjar = bistar
mai = nikad
šoto = ispod
kagava = umaljana
okupacijuni = preokupacije
eterna = vječna
mona = pizda
in vicino di albergo Continental, sakog lita
= u blizini hotela Kontinental, svakog ljeta.
piknju = točku
iščen = tražim
po keh = po kojima
navigaju = plove
konti di kagada = grofovi od govana

otel = htio
z okon = s okom
tuju = tude
greze = grube
va = u
silenzia = tijesna
kade = gdje
lahken = lakin
krokon = korakom
drito = ravno, uspravno
olisu = miris
cic = sisa
vengo = nego
kanta = pjeva
bužica = rupica
točanje = močenje
pokle = poslijep
pjandevamo = plačemo
kriče = viču
dešperane = deprimirane
bordižaju = lutaju, putuju bez cilja
Kristuševi = kristovi
va potnen dimentikatu = u znojnem zaboravu
kus = komad
bokunić = komadić
zбудit = probudit
storan = učinjen
prez krijanci = bezobzirno
ašašin = ubojava
onput = onda
spukanoga = iščupanoga
seh = svih
čiven = čijim
jepcen = jebaćima
forca = snaga, moć
šaplaste = buncaju, govore nesuvlivo
špijan = gledam kradom
arival = došao
kopanje = kopas
fundiva = propada, gubi se

